Hồi thứ năm mươi mốt
Dân minh châu Lý Tuấn bị đòn
Dụng phép mầu, Chung nương giả chết

Nói về Tấn vương ở đất Sơn Tây, lúc đương lâm triều, thấy quan huỳnh môn tâu rằng:

– Đông Tề Chung Vô Diệm phản Tuyên Vương lên ở Bình sơn giả lập bảng chiêu phu, gạt vua nước Lỗ nước Lương, thu hết lương tiền vàng bạc, đã vậy lại đánh hai vua nát da nát thịt, làm cho sỉ nhục trăm bề, Chung hậu cũng trở về với vua Tề, còn hai vua bị đuổi về nước.

Tấn vương nghe tâu trong bụng như dầu sôi, bèn mắng nhiếc Chung Vô Diệm om sòm và quyết hư binh vấn tội. Khi Tấn vương đương cơn nóng giận, xảy có một vị trung thần bước ra tâu rằng:

– Xin chúa thượng bớt oai sấm sét, cho ngu thần tỏ nỗi thiệt hơn, Chung Vô Diệm chẳng phải tay tầm thường mà lại có Triệu, Yên tương trợ nữa, theo ý ngu tôi tưởng phải dụng mưu nọ mới xong, nước ta có một cửu khúc minh châu, hãy sai sứ đi qua Đông Tề mà tấn cống và tâu với vua Tề, như có tài luồn sợi chỉ qua hột ngọc này thì nước ta cam chịu đầu hàng, bằng không thì nước nó đã vô nhân cự địch, chừng đó ta sẽ hưng binh gia phạt, cũng không muộn chi.

Tấn vương nghe tâu xem lại, người này tên là Phàm chiêu, làm chức nguyên nhung, Tấn vương mới nói rằng:

– Nguyên soái bày kế rất hay.

Truyền nội vụ vào kho lấy hột Cửu khúc minh châu đem ra. Lại thấy có một người nữa bước tới tâu rằng:

– Vi thần xin lĩnh mệnh đi sứ bên Đông Tề.

Vua xem lại người ấy tên là Lý Tuấn, làm chức hạ đại phu. Tấn vương nhậm lời, truyền cho nội thị dọn tiệc tống hành, Phàm nguyên nhung rót ba chung ngự tửu đưa cho Lý đại phu. Lý Tuấn tiếp lấy uống rồi từ biệt Tấn vương và các quan rồi thẳng tới phủ Hồng Xương ở trước Ngọ Môn mà đợi lệnh. Lúc ấy nhằm Tuyên Vương lâm triều, quan huỳnh môn vào tâu rằng:

– Nay có sứ thần của Tấn vương tới, còn ở trước Ngọ Môn, xin thiên tử định đoạt.

Tuyên Vương bèn truyền chỉ cho vào. Lý Tuấn vào trước Kim Loan điện, quỳ lạy tung hô xong, Tuyên Vương hỏi rằng:

– Tấn vương sai sứ tới đây có việc chi chăng?

Lý Tuấn lạy và tâu rằng:

– Triều bang chúng tôi có một vật lạ tên là Minh châu cửu khúc thật là báu tốt trong đời, vì hạ bang không có ai xỏ sợi chỉ cho qua, nên mới sai đem tới Đông Tề mà phân tỏ, nếu như bên này có ai xỏ được, thì hạ bang cứ thường năm tấn cống xưng thần, bằng như Tề quốc vô nhân thì phải nhượng hạ bang làm thượng quốc, chẳng như vậy thì ắt can qua dấy động, làm cho hai nước bất hòa, mấy lời phải trái tâu qua, xin hoàng gia xét lại.

Tuyên Vương nghe tâu cả cười và hỏi lại:

– Báu ấy bây giờ ở đâu?

– Lý Tuấn bèn thò tay vào túi lấy một cái hộp bằng lụa vàng lên để trên giữa long án. Tuyên Vương bèn truyền cho nội thị lấy cái kim bồn đem ra, rồi bỏ hột minh châu vào giữa, liền thấy hơi lên ngun ngút, chẳng khác chậu nước sôi, bá quan xem thấy ai cũng khen ngợi vô hồn, coi kỹ lại thấy hột minh châu đủ những là bái quái cửu cung và thiên địa tam tài sơn hải, chín khúc quanh co nhỏ rí, không tài nào mà xỏ được sợi chỉ vào trong, ai ai trông thấy cũng lắc đầu. Tuyên Vương mới buông lời phán rằng:

– Như ai mà xuyên được hột minh châu cửu khúc này, thì trẫm sẽ phong nhất phẩm đương triều, lại tập ấm cho con cháu đời đời nữa.

Tuyên Vương hỏi luôn ba bốn tiếng, chẳng thấy có ai trả lời, kế đó Yến Anh bước ra tâu rằng:

– Như bệ hạ muốn xuyên hộ minh châu này thì phải rước nương nương tới đây mới an.

Tuyên Vương nhậm lời, liền sai nội thần vào Chiêu Dương cung thỉnh Chung hậu tới triều nghị sự. Nội thần vâng mệnh đi liền.

Chung hậu hay tin tới đòi, bèn lật đật bước lên phụng liễn thẳng tới Kim Loan điện, Tuyên Vương thấy Chung hậu tới, liền bước xuống ngai vàng tiếp rước và mời ngồi một bên kim ỷ, rồi thuật lại các việc Tấn vương sai sứ dưng Cửu khúc minh châu cho Chung hậu nghe, Chung hậu cầm hột minh châu coi qua coi lại một hồi, bèn tâu với Tuyên Vương rằng:

– Hột minh châu này chẳng phải vật tầm thường mà trong ruột nó nhỏ như mũi kim, biết làm sao mà luồn chỉ vào cho được, thôi để thủng thẳng, đợi ngày mai sẽ hay.

Nói rồi lại truyền trị điện quan đòi Lý Tuấn lên điện mà nói rằng:

– Sứ thần hãy ra trước dịch đình tạm nghỉ, để ngày mai ai gia luồn chỉ vào trong Cửu khúc minh châu cho coi.

Sứ thần vâng lệnh lui ra, thiên tử liền bãi chầu. Chung hậu cũng từ giã và cầm hột minh châu đem về cung mình đêm ấy. Chung hậu về cung rồi, kế giây lát trời vừa tối, cung nữ dọn cơm nước xong, Chung hậu cứ ngồi cầm hột minh châu lăn trở hoài, nghĩ không ra kế, liền bước ra giữa sân thấy trời thanh trăng sáng, gió mát sao thưa, bèn ngửa mặt lên vái cùng bà Lê Sơn thánh mẫu rằng:

– Đệ tử vâng theo pháp chỉ, xuống dương trần mà phò hộ Tề Tuyên, đã năm phen, ba thứ chịu khổ phiền, nhờ có pháp luật của tôn sư mà hung trung hóa kiết, hôm nay có một việc Tấn vương dâng hột Cửu khúc minh châu, đệ tử đã vô phương mà xỏ sợi chỉ không nên phải thành tâm van vái, xin thánh mẫu thần thông quảng đại cứu đệ tử phen này.

Chung hậu vái rồi, lại lấy hột minh châu cầm nơi tay đưa qua đưa lại một hồi, rồi ném xuống giữa đất, làm như vậy đã đôi ba lần, tới lần sau cúi xuống lượm hột minh châu, thì thấy có một có kiến cứ theo trong ruột minh châu mà bò vào.

Chung hậu cả mừng, bèn kêu cung nữ lấy một sợi dây chỉ điều đem tới, rồi cột vào giữa lưng con kiến mà cho nó bò, trong giây lát con kiến bò bên này qua thấu bên kia. Chung hậu thấy vậy hết sức vui cười, bèn phong cho con kiến làm Cam nhuận tướng quân[36].

Khi Chung hậu nhờ con kiến luồn được sợi chỉ vào trong ruột hột minh châu rồi thì trời đã khuya, liền truyền cho cung nữ dọn dẹp đi nghỉ.

Qua đầu canh năm, thiên tử lâm triều, sai nội thần vào thỉnh Chung hậu. Chung hậu cũng sửa soạn đi theo, tới nơi Tuyên Vương tiếp rước ân cần và hỏi rằng:

– Hột minh châu ngự thê có luồn chỉ được hay không?

Chung hậu tâu:

– Sá chi một việc nhỏ mọn, mệt lòng tới triều đình, xin hãy đòi sứ thần tới đây, cho nó biết tay.

Nói rồi liền đưa hột minh châu ra cho thiên tử xem, Tuyên Vương và nội triều ai cũng vui mừng và khen ngợi. Kế Lý Tuấn vừa tới Kim Loan điện, Chung hậu sai trị điện quan đưa hột minh châu cho sứ xem, Lý Tuấn cần coi qua lại một hồi, thấy trong ruột hột minh châu có sợi chỉ đỏ xỏ vào, bèn cầm sợi chỉ mà rút qua, thì sợi chỉ cũng chạy qua chạy lại.

Lý Tuấn cả kinh liền bái tạ Chung hậu và khen pháp lực cao cường. Chung hậu mới chỉ mặt Lý Tuấn mà mắng rằng:

– Tấn vương thật là vô đạo, muốn kết phe đảng với vua nước Lỗ nước Lương, ai gia với sứ thần vốn thật bất can, nên ta cũng khoan dung mà tha cho về nước, nhưng phải đánh đòn bốn chục roi và thích chữ vào ấn đường ấy là gởi về cho Tấn vương xem, mau

[36] Nguyên con kiến đó là bà Lê Sơn thánh mẫu sai một vị tôn thần biến hóa ra, bởi cớ ấy bây giờ kiến thấy đồ ngọt thì ưa, cũng có tích Chung nương nương phong nó làm Cam nhuận.

phải tỏ hàng biểu sai người qua tấn cống, nếu chẳng vậy ắt can qua dấy động, tới lúc đó Tấn vương biết dạ ăn năn, thì sự đã muộn.

Chung hậu nói vừa dứt lời. Ngự lâm vâng lệnh, đem Lý Tuấn ra khỏi sân chầu, đè xuống đánh bốn chục roi, lại thích chữ vào nơi gò má, Lý Tuấn rên la inh ỏi, lại nghe truyền đuổi ra khỏi hoàng thành, Lý Tuấn lên ngựa bôn ba trở về Tấn triều mà phục chỉ. Vua tôi lo mưu định kế, sẽ chờ ngày xâm phạt Tề bang.

Đây nói về Tuyên Vương thấy Chung hậu luồn được hột Cửu khúc minh châu, và đánh đòn đuổi sứ thần về nước rồi, bèn truyền lệnh bày tiệc ra vui mừng, nội triều bá quan văn võ, đều dâng rượu chúc mừng cho quốc mẫu.

Tuyên Vương cũng châm ba chung ngự tửu mà khuyên mời chính hậu. Đương khi uống được vài tuần, Chung hậu sực nhớ lại sự Kỳ Bàn đại hội, Sở quốc chưa dâng hàng thơ tới việc Ngũ Tân khó nỗi ngồi yên, chi bằng trá tử man thiên, dẫn cọp vào hang bắt cho dễ bắt.

Nghĩ rồi liền giả đau, xin từ biệt về cung. Tuyên Vương hỏi:

– Ngự thê có việc gì chẳng đẹp cho nên sắc mặt có ý không vui, đương khi tiệc rượu sum vầy, mà ngự thê lại buông lời cáo thối?

Chung hậu đáp:

– Không biết sao mà trong bụng dường như dao cắt, khiến thần hậu ngồi đứng chẳng yên, xin cho thần hậu lui về, để liệu bề thang thuốc.

Thiên tử tưởng thật nên nhậm lời và truyền cho nội thị mau đem kiệu tới đưa Chung hậu về cung.

Khi Chung hậu về tới Chiêu Dương cung, truyền cho cung nữ đi bện một hình nhân bằng cỏ và dâng những giấy tiền vàng bạc tới cho mau. Cung nhân vâng mệnh, giấy lát đem tới, Chung hậu bảo cung nhân đi ra, rồi lấy xiêm áo của mình mặc vào cho hình nhân tươm tất và giấu nằm tại một bên, rồi lại họa phù niệm chú đốt giấy tiền vàng mã, Chung hậu lấy một miếng tro tàn đốt giấy ấy đắp vào bên hông mình rồi niêm thêm ít câu châm ngôn, bên hông ấy nổi lên làm một cái mụn, giây lát mụn ấy bể ra và mồ hôi chảy ra dầm dề ướt áo.

Kế đó Chung hậu mới kêu cung nhân đi báo tin cho thiên tử rõ. Tuyên Vương nghe nói vội vàng đi trước, vợ chồng Điền Côn cũng lật đật theo sau, tới nơi thấy trên đầu Chung hậu mồ hôi to bằng hột đậu, bên hông miệng mụt lở lớn bằng miệng tô,

Tuyên Vương thấy vậy mới hỏi thăm căn bệnh nguyên do, Chung hậu bèn rưng rưng nước mắt thưa rằng:

– Thần hậu rất vô phúc, tưởng trăm năm chầu chực đền rồng, nào hay đâu phát bệnh khi không, cho đến nỗi chồng năm vợ bắc.

Tuyên Vương lật đật lại cầm tay Chung hậu than dài thở vắn rồi truyền đòi ngự y vội vàng để lo phương điều trị, ngự y tới coi mạch rồi tâu rằng:

– Mục này vốn là ác độc, một giờ ba khắc thì nương nương phải về trời, chúng tôi thật vô phương, xin thánh hoàng tưởng tình dung thứ.

Tuyên Vương và vợ chồng Điền Côn nghe nói cả khóc, không biết lo phương chi cứu tử cho Chung nương nương, kẻ chạy vật này người kiếm cái kia trong ngoài chật ních. Lúc ấy Chung hậu kêu vợ chồng Điền Côn tới trối rằng:

– Ngày nay chắc mẹ con phân ly đôi ngã vậy nay mẹ để lại cho hai con một bức cẩm nang, như mẹ có chết rồi thì vợ chồng con phải coi theo đó mà làm, nếu cãi lời mẹ thì không toàn tính mạng.

Vợ chồng Điền Côn tiếp lấy cẩm nang và khóc rống lên một hồi! Yến Anh thấy vậy bán tín bán nghi, mới đánh tay toán quẻ, thì biết Chung hậu lập mưu giả chết mà hại Ngũ Tân, nhưng chẳng dám tiết lậu cơ mưu, nên làm thinh không dám nói. Tuyên Vương khi ấy thấy Chung hậu thế sống không được lâu, nên lại cầm tay vừa khóc vừa nói rằng:

– Trẫm nhờ ngự thê nam chinh bắc tảo, xã tắc mới được vững bền, không dè ngự thê bạc phận vô duyên, khiến cho trẫm muôn sầu ngàn thảm. Ngự thê ôi! Những ước trăm năm loan phụng, ai ngờ một buổi sâm thương, như ngự thê đã bỏ trẫm từ dương thì nước Tề phải xuống làm hạ quốc, trước đã bị hầu bang khi dễ, sau lại lo cơ nghiệp đổi đời, biết có ai cột đá chống trời xin ngự thê anh linh mách hộ.

Chung hậu cũng rơi lụy mà từ biệt thiên tử, rồi niệm ít tiếng lầm thầm, bèn tàng hình, hóa thân ra sau hậu cung, lấy hết những đồ khôi giáp bảo bối của mình rồi đằng vân bay tuốt về Thường Sơn pháp mã. Còn cái hình bằng cỏ nằm đó như thây ma. Thiên tử với vợ chồng Điền Côn thương khóc vô hồi, Yến Anh cũng làm bộ sụt sùi rơi lụy. Tuyên Vương nói:

– Nay Chung hậu đã chầu trời chầu phật, nước Tề phải quật hạ người ta, biết lấy gì báo đức trả công, khiến trẫm luống tấm lòng chua xót.

Yến Anh tâu:

– Xin bệ hạ giảm sầu yểm lụy, mà lo bề tẩm liệm tang trai, họa phúc phú mặc cho trời, chết sống cũng là tại mạng. Nay nương nương từ trần nhằm ngày nhật sát, chẳng sớm toan thì kiết thiểu hung đa, vả lại ngày ngũ ly xung phạm với trùng tang, e khó nỏi cho tây cung thứ hậu.[37]

Tuyên Vương nghe nói mới phán rằng:

– Chung hậu có công lao rất trọng, nếu làm sơ sài thì dị nghị tới thần dân, nay quân sư đà hơn thật tỏ phân, thì trẫm cũng y lời an táng.

Yến Anh lại tâu:

[37] Nguyên Yến Anh muốn tâu như vậy là có ý doạ thiên tử, để chôn cái thây cỏ đi cho mau, kẻo để lâu tiết lộ cơ mưu.

– Lễ nghĩa bởi nhân tình châm chước, người chết thì được táng làm vinh, nay ở núi Trân Châu sơn, Bồng Long lãnh, phong thủy thật hữu tình, xin khiến tạo hoàng lăng tại đó.

Thiên tử chuẩn tấu, liền truyền cho công bộ tới đó làm một sở lăng tẩm, cũng giống như cung viện Chiêu Dương. Công quan lĩnh mệnh lui liền, thiên tử lại truyền cho lễ bộ sửa sang tẩm liệm xong rồi và khiến Điền Côn vào hậu cung lấy những đồ bảo bối cùng đao mã của Chung hậu để đem theo lên lăng cho Chung hậu. Điền Côn liền vào sau hậu cung thì chẳng thấy món chi bèn trở ra tâu lại cho Tuyên Vương hay, Tuyên Vương khóc mà rằng:

– Cô gia hồng phúc đã hét, nên người chết thì cũng đi theo.

Thiên tử nói rồi thảm thiết trăm chiều, bá quan thấy thảy đều thương xót.

Qua ngày sau phát dẫn, đưa linh cữu Chung hậu lên hoàng lăng, vợ chồng Điền Côn áo bả, mũ gai, bá qua cho tới lục viện tam cung thảy đều cư tang, quải hiếu. Thiên tử cũng bận tang phục, đưa linh cữu thẳng tới núi Trân Châu, hai bên đường lão ấu khấu đầu, thương tiếc kẻ có công vì nước.

Khi tới nơi lo bề an táng rồi vua tôi đều trở lại hoàng triều. Còn vợ chồng Điền Côn khi tống táng xong xuôi cũng trở về phủ cứ khóc hoài, mới nhớ sực lại quốc mẫu có cho một bức cẩm nang, vợ chồng bèn mở ra xem thì thấy có mấy câu như vầy:

Vô Diệm đã về trời,

Lâm Tri mang khốn khó

Con biết nhờ cậy ai,

Phải nghe lời phân tỏ.

Lên ở núi Thường Sơn,

Bầu bạn cùng cây cỏ.

Cày cấy lo làm ăn,

Để tháng ngày chi độ.

Chẳng nghe lời khuyên răn,

Vợ chồng ắt mang khổ.

Chớ nóng tính bạo cường,

Phải dằn lòng tịnh thủ.

Muốn bảo toàn vua Tề,

Đã có ta phò hộ.

Vợ chồng xem rồi phát nghi rằng: “Một là quốc mẫu chết không minh bạch, hai là quân sư chẳng cho để lâu, ba là bữa chết lại nhằm ngày nhật sát, vả lại Tuyên Vương là một người hôn mê tửu sắc, dầu mình có tận trung báo quốc, thì cũng uổng công, chi bằng nghe lời quốc mẫu ắt xong, đã an lạc mà lại khỏi vòng hoạn nạn.”

Vợ chồng liệu định xong rồi, bèn truyền cho quân sĩ thu góp đồ tư trang, rạng ngày sửa soạn lên đường phát ba tiếng pháo mà kéo binh đi tuốt.

Khi ra khỏi thành, vợ chồng Điền Côn nói với quan huỳnh môn giữ cửa rằng: Gởi lời tâu lại cùng thánh thượng hay, quốc mẫu nay đã chầu trời, hai ta vốn thật như người ngoại tộc. Quan huỳnh môn lật đật chạy vào tâu lại, Tuyên Vương nghe tâu mới phán rằng:

– Trẫm chưa ở ra lòng bạc đãi, sao con lại đành dạ làm nghịch thần, vì cớ gì chẳng bảo hộ quả nhân. Ngư thê có linh hãy coi xét, xin xui giục nó thủy chung nhất tiếng, trước cha con thì sau cũng cha con, trăm năm lộc nước vuông tròn, lời vàng đá quỷ thần chứng giám.

Kế đó huỳnh môn qua lại vào tâu nữa rằng:

– Đông Lộ vương đã đành lòng tạo phản, kéo binh đi hơn mười dặm xa rồi.

Thiên tử nghe nói ngọc lụy nhỏ sa, đã thương vợ lại tiếc con oanh liệt, vợ mới chết non con đem lòng phản, biết lấy ai gánh vác giang sơn, hay là vận nước nhà tới hồi suy mòn, sách có chữ: Họa vô đơn chí.

Yến Anh thấy vậy theo năn nỉ, xin vua yểm lụy mà lo việc nước nhà, Tuyên Vương mới gượng gạo bỏ qua, truyền bãi triều lui về cung an nghỉ.

Nói về Chung hậu khi đằng vân bay về làng Pháp mã, sa xuống giữa Chung gia trang, bèn đi thẳng vào hậu đường gặp cha mẹ phân trần sau trước, lại sai người đi mời con gái của nhà chú tên là Chung Thoại Hoa tới nói rằng:

– Nay chị về đây tạm trú, muốn có em giáo tập đao thương, tới ngày phó hội Tương Giang, em sẽ giúp chị lập công cùng triều đình.

Chung Thoại Hoa nói:

– Quốc mẫu đã có lòng dạy dỗ, em đâu dám chối từ.

Từ đó về sau, hai chị em ở tại Chung gia trang mà tập rèn võ nghệ.

Từ khi Chung hậu hóa thân, Tuyên Vương thương tiếc vô hồi, mới ban ai chiếu đi các nước hầu bang hay. Vua các nước cũng sai quan tới mà tế điện. Nước Triệu thì Liêm nguyên soái, nước Yên thì ngự điệt Tôn Long, nước Tần thì Chương Hàng, nước Ngụy thì sai quan thừa tướng. Bốn nước đều tới nước Tề mà điếu thăm Chung hậu, ấy là tình thuận lẽ êm, còn như ai thù hiềm, thì lòng mong báo oán.